

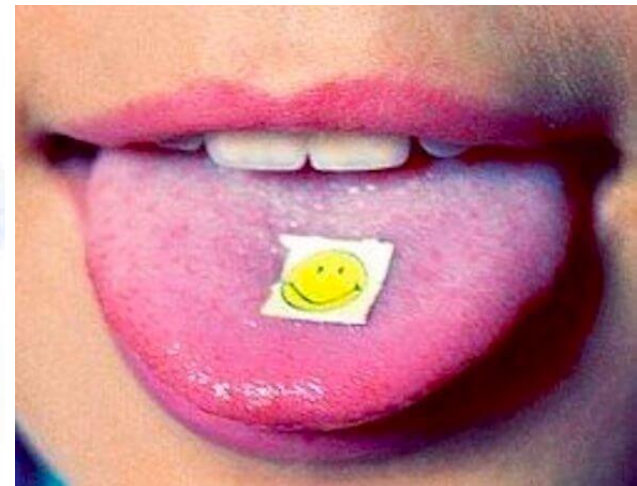

TỔNG QUAN VỀ MA TÚY & NGHIỆN

ThS. BS. Nguyễn Song Chí Trung
Đại học Y Dược TP.HCM

Hãy kể tên tất cả các chất ma túy!

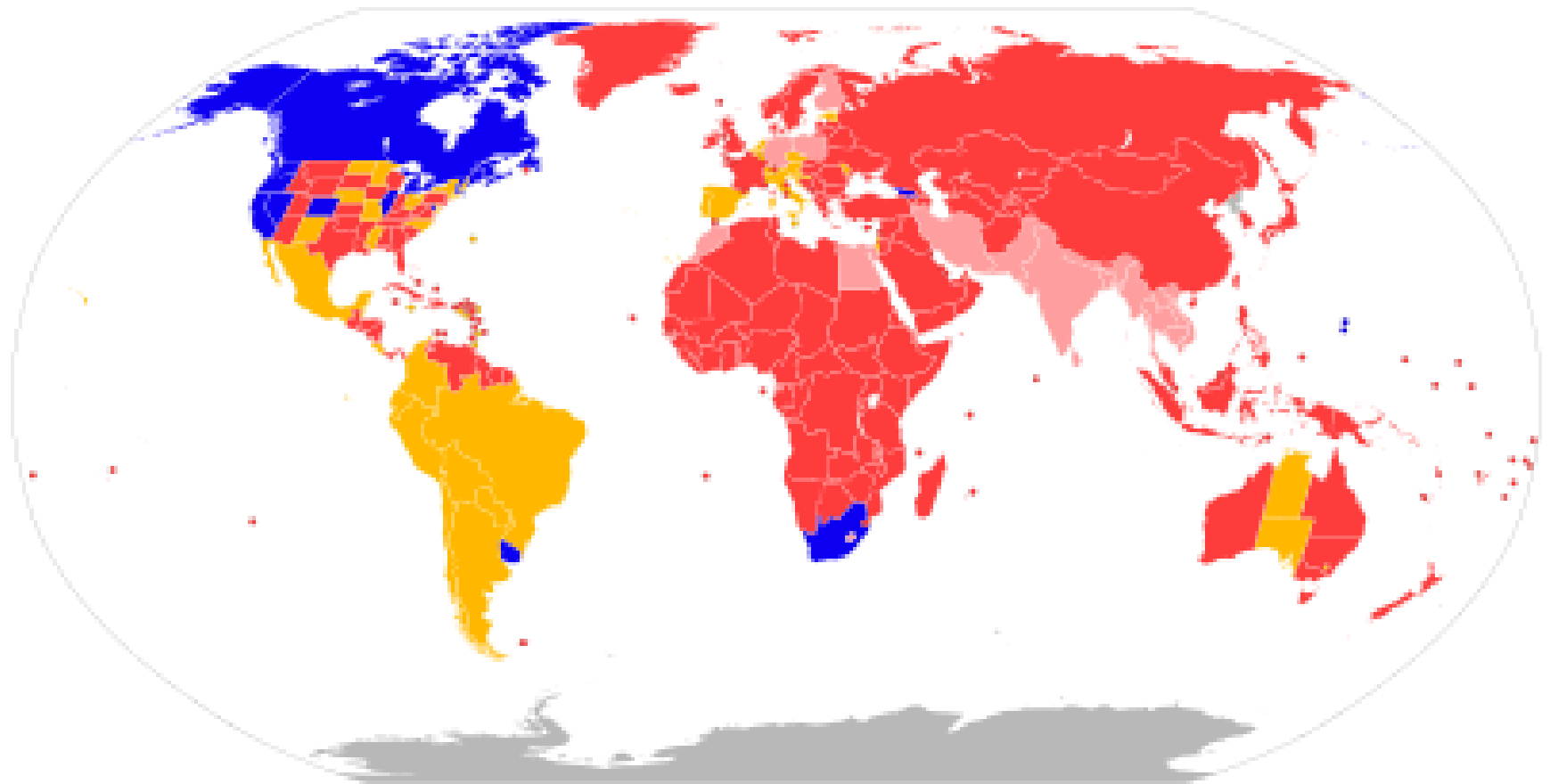

“MA TÚY”

gây nghiện

+

Bị cấm

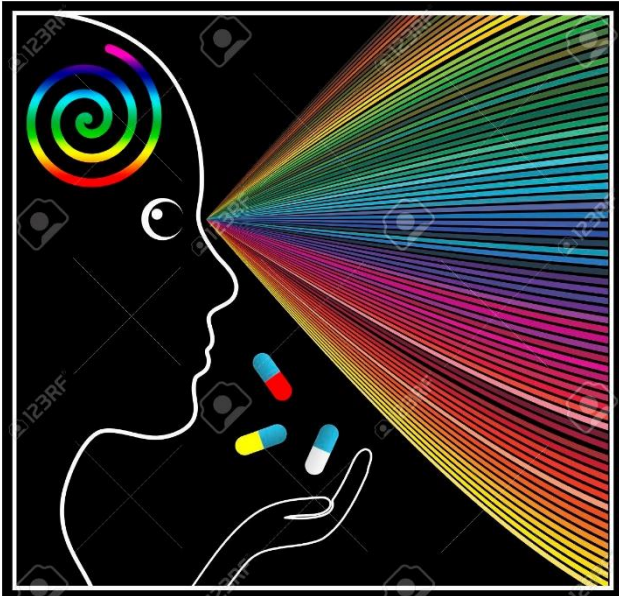

World Health
Organization

**“MA TÚY” = Chất gây biến đổi
tâm thần**

**Ý thức, tri giác, khí sắc,
tư duy, hành vi**

Đây có phải là
ma túy ?

Ma túy nào
gây chết
nhiều nhất?

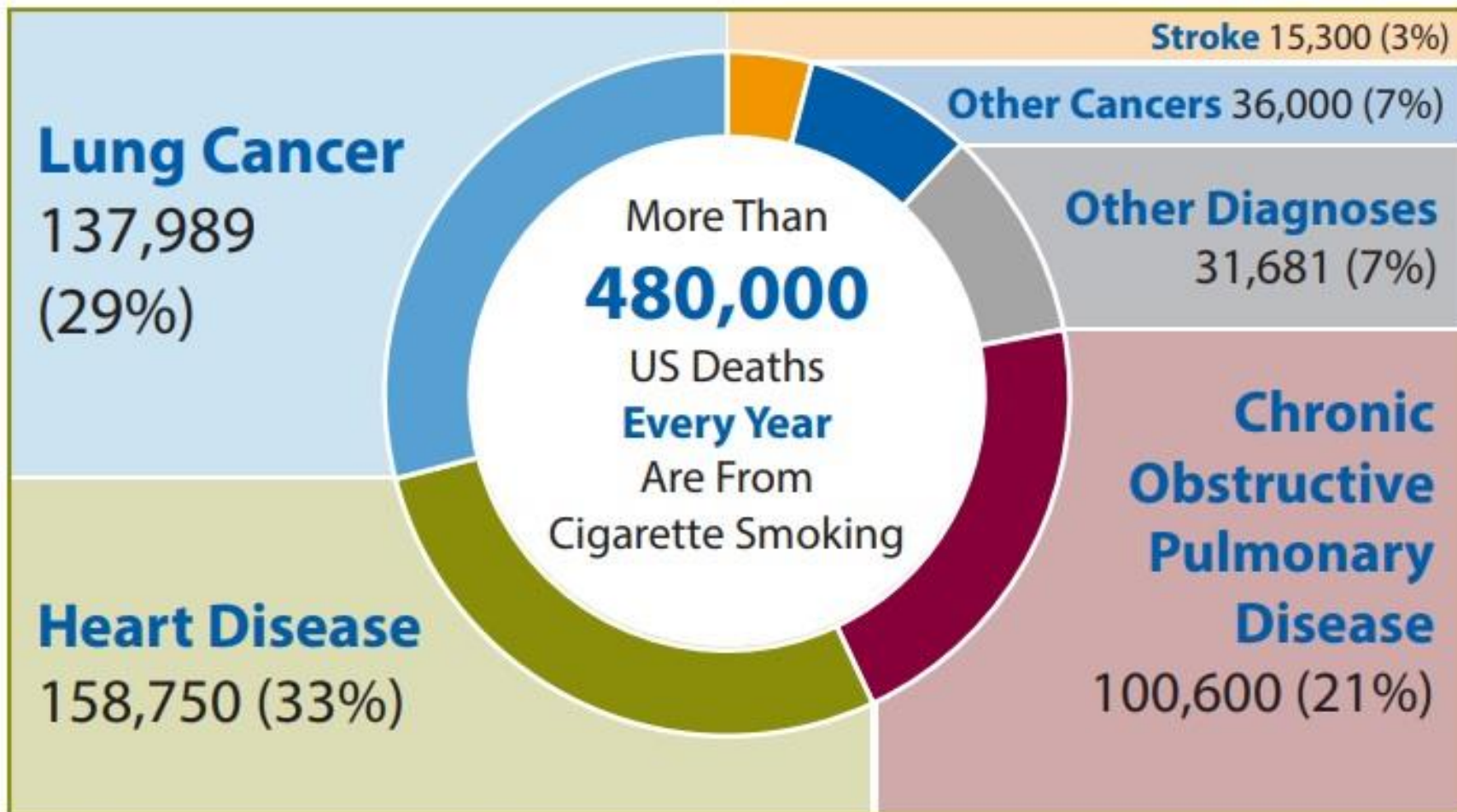

Ma túy nào gây tử vong nhiều nhất trên thế giới?

Top

Số người chết do hút thuốc tại Mỹ mỗi năm

Note: Average annual number of deaths for adults aged 35 or older, 2005–2009.

Source: [2014 Surgeon General's Report, Table 12.4, page 660.](#)

“MA TÚY” =

- **Chất tác động tâm thần**
- **Chất hướng thần**
- **Chất**

MA TÚY

**Chất gây
nghiện**

**PHÂN NHÓM MA TÚY
THEO TÁC ĐỘNG TÂM THẦN**

MA TÚY

```
graph TD; A([MA TÚY]) --> B[YÊN DỊU]; A --> C[KÍCH THÍCH]; A --> D[GÂY ẢO GIÁC];
```

YÊN DỊU

KÍCH THÍCH

GÂY ẢO GIÁC

Phân loại ma túy

Kích
thích

Ức chế

Gây ảo
giác

Phân loại ma túy

1. Kích thích:
2. Yên dịu (ức chế):
3. Gây ảo giác:
4. Gây ảo giác kích thích:
5. Gây ảo giác yên dịu:
6. Nhóm khác:

Phân loại ma túy

- Kích thích: methamphetamine, cocaine, muối tắm
- Yên dịu (ức chế): rượu bia, heroin, nước biển GHB
- Gây ảo giác: LSD (tem giấy, bùa lười)
- Gây ảo giác kích thích: thuốc lắc
- Gây ảo giác yên dịu: cần sa, cỏ Mỹ, ketamine
- Nhóm khác:
 - Poppers: giãn mạch máu gây tác dụng như kích thích
 - Viagra: thuốc trị RL cương, không phải ma túy

Biểu hiện sau đây là do nhóm ma túy nào?

1. Lim dim, buồn ngủ
2. Nghĩ mình biết bay
3. Vui vẻ, hoạt bát, nói nhiều
4. Mạch chậm, huyết áp giảm
5. Ham muốn tình dục
6. Chán ăn
7. Khó thở
8. Thân nhiệt tăng
9. Hôn mê
10. Cảm giác bị công an theo dõi

Rượu bia
thuộc nhóm
ma túy nào?

Rượu bia thuộc nhóm ma túy nào?

Yên dịu

Kích thích

Gây ảo giác

Tùy cơ địa người sử dụng

Total Results: 0

Rượu bia thuộc nhóm ma túy nào?

Yên dịu

Kích thích

Gây ảo giác

Tùy cơ địa
người sử dụng

Rượu bia thuộc nhóm ma túy nào?

Yên dịu

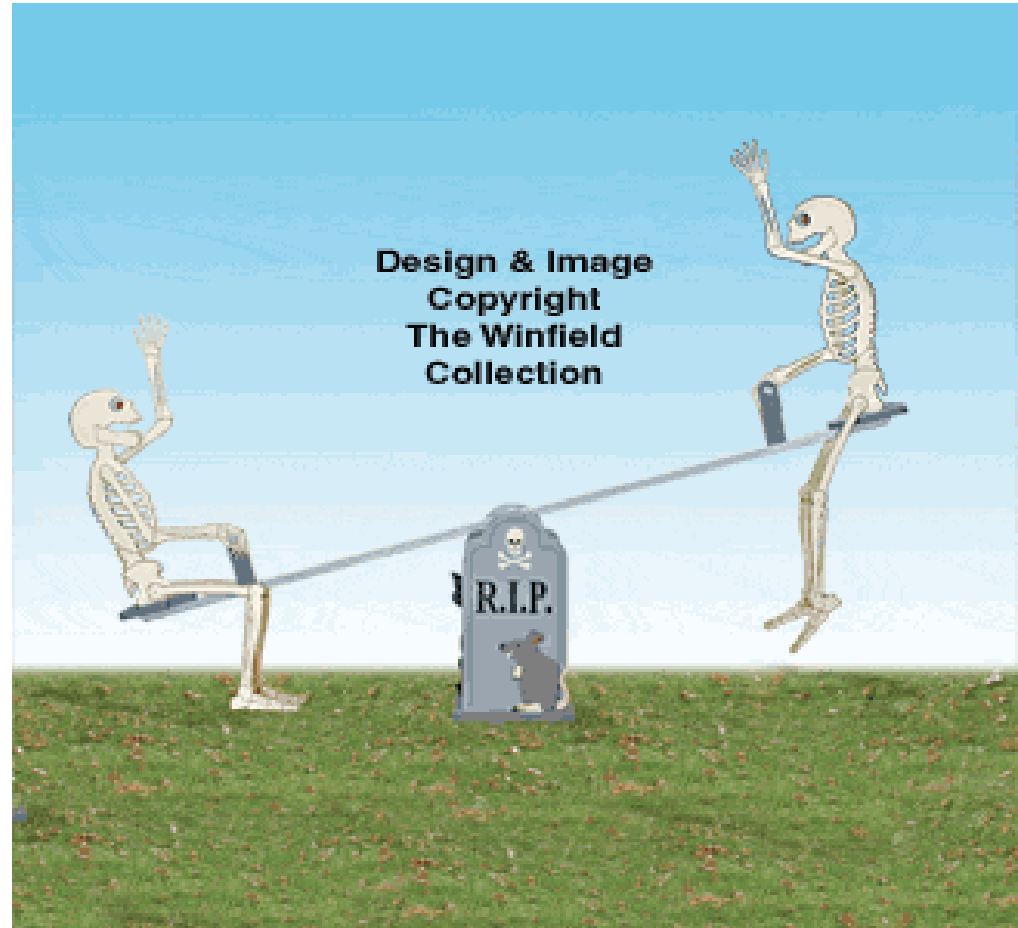
Kích thích

Gây ảo giác

Giảm cơ địa người sử dụng

NGUYÊN TẮC VÁN BẬP BÊNH

Hội chứng cai
trái ngược
nhiễm độc chất

Đây là tác dụng của ma túy nào?

Xem video

Hội chứng
cai của chất
gây ảo giác là
gì?

Dễ tử vong nhất khi kết hợp 2 loại ma túy nào?

2 chất yên dịu

2 chất kích thích

2 chất gây ảo giác

Kích thích + gây ảo giác

Yên dịu + gây ảo giác

Total Results: 0

Dễ tử vong nhất khi kết hợp 2 loại ma túy nào?

2 chất yên dịu

2 chất kích thích

2 chất gây ảo giác

Kích thích + gây ảo giác

Yên dịu + gây ảo giác

Dễ tử vong nhất khi kết hợp 2 loại ma túy nào?

2 chất yên dịu

2 chất kích thích

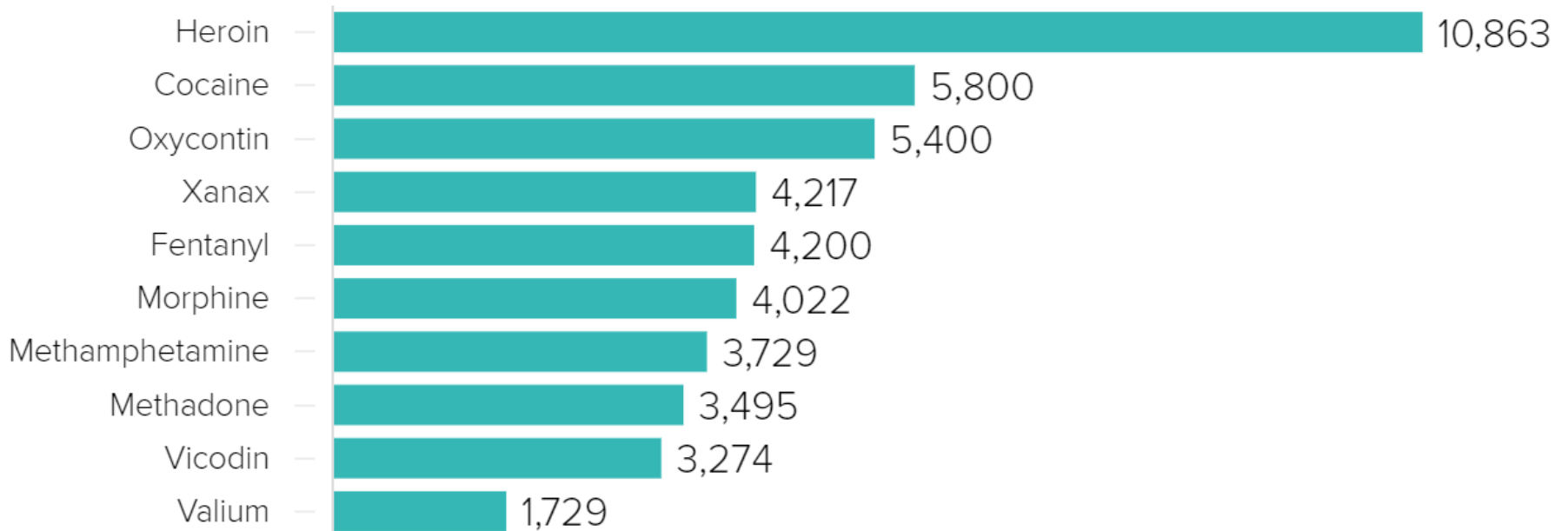
2 chất gây ảo giác

Kích thích + gây ảo giác

Yên dịu + gây ảo giác

Số người chết do quá liều ma túy tại Mỹ năm 2014

Deaths

Quá liều ma túy

KÍCH THÍCH	ỨC CHẾ
<ul style="list-style-type: none">- Kích động, hoảng loạn- Da nóng đỏ- Loạn nhịp thở- Loạn nhịp tim- Lú lẫn, sảng- Co giật	<ul style="list-style-type: none">- Lơ mơ, hôn mê- Da tím lạnh- Thở yếu (suy hô hấp)- Mạch chậm yếu- Ngưng tim phổi

Nguy cơ ngộ độc tăng cao khi phối hợp 2 chất trong nhóm

Các phối hợp khác cần lưu ý tránh

- ATS+ thuốc chống trầm cảm: HC serotonin
- ATS+ ARV (ritonavir): tăng nồng độ ATS
- ATS + rượu bia: tăng nguy cơ tim mạch
- ATS + Poppers: tăng nhịp tim quá mức
- Poppers + Viagra: tụt huyết áp

**PHÂN NHÓM MA TÚY
THEO NGUỒN GỐC**

TỰ NHIÊN

BÁN
TỔNG HỢP

TỔNG HỢP

Ma túy tự nhiên dạng thô

Ma túy tự nhiên dạng tinh

Ma túy bán tổng hợp

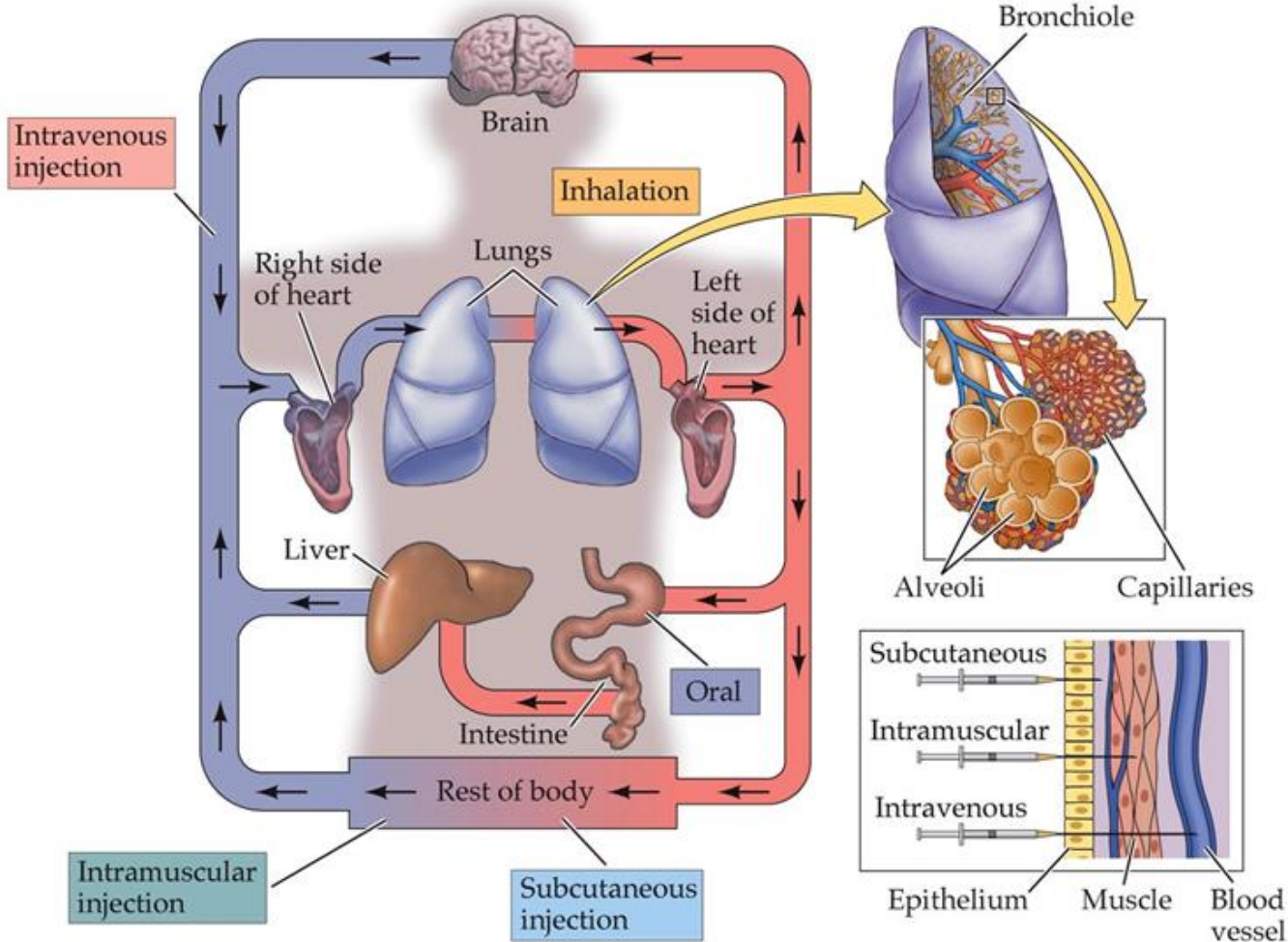
Ma túy tổng hợp

Hút thuốc
lào mất
mấy giây
thì “say”?

Các đường sử dụng ma túy

PSYCHOPHARMACOLOGY, Figure 1.2 © 2005 Sinauer Associates, Inc.

Ma túy đến não càng nhanh thì hiệu quả càng được củng cố

Đường sử dụng

Hút

Tiêm

Hít

Uống

Có khi nào dùng ma túy thường xuyên

NHƯNG VẪN CHƯA BỊ NGHIỆN ?

**Có khi nào dùng ma túy thường xuyên,
nếu ngưng là cơ thể bứt rứt khó chịu,
NHƯNG VẪN CHƯA BỊ NGHIỆN ?**

TIÊU CHUẨN CHẨN ĐOÁN NGHIỆN ICD-10

Ít nhất 3/6 triệu chứng, trong 12 tháng qua:

1. Thèm nhớ mãnh liệt
2. Mất khả năng kiểm soát việc sử dụng
3. Hội chứng cai khi ngưng hoặc giảm liều
4. Liều sử dụng ngày càng tăng
5. Sao nhãng nhiệm vụ và sở thích khác
6. Sử dụng bất chấp tác hại nặng nề

Vỏ não trán trước

Lựa chọn hành động dựa trên:

- Giá trị
- Luân lý
- Ưu tiên

Não giữa

Không biết “suy nghĩ”, hoạt động theo:

- Sống còn
- Thói quen
- Xung động

Dopamine

ock
Images™

iStock
by Getty Images™

iStock
by Getty Images™

iStock
by Getty Images™

iStock
by Getty Images™

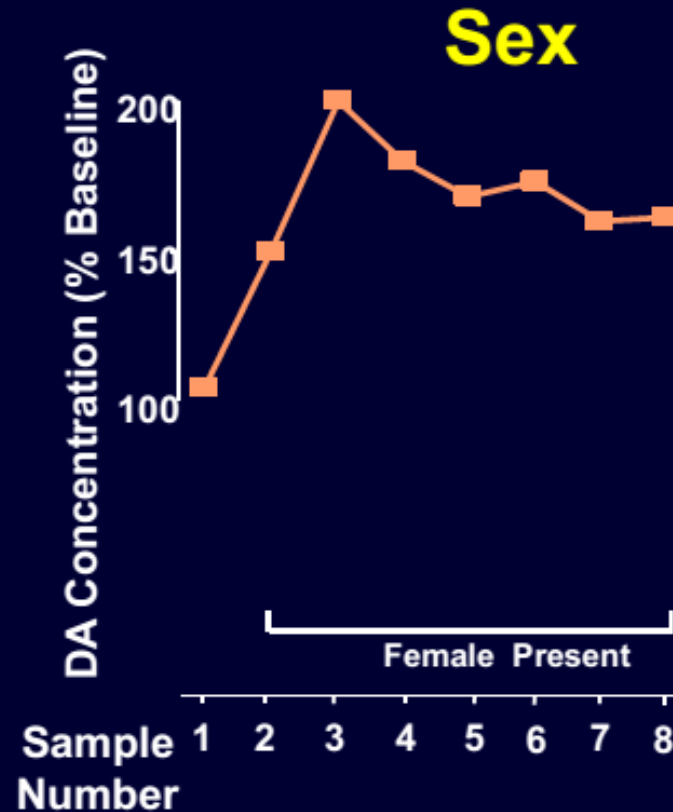
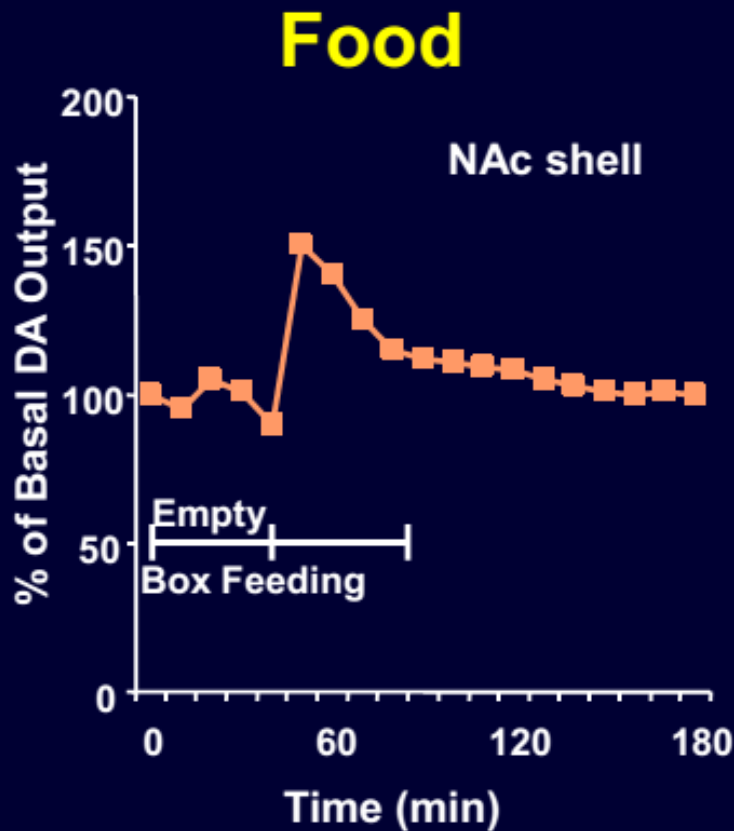
iStock
by Getty Image™

ock
Images™

iStock
by Getty Images™

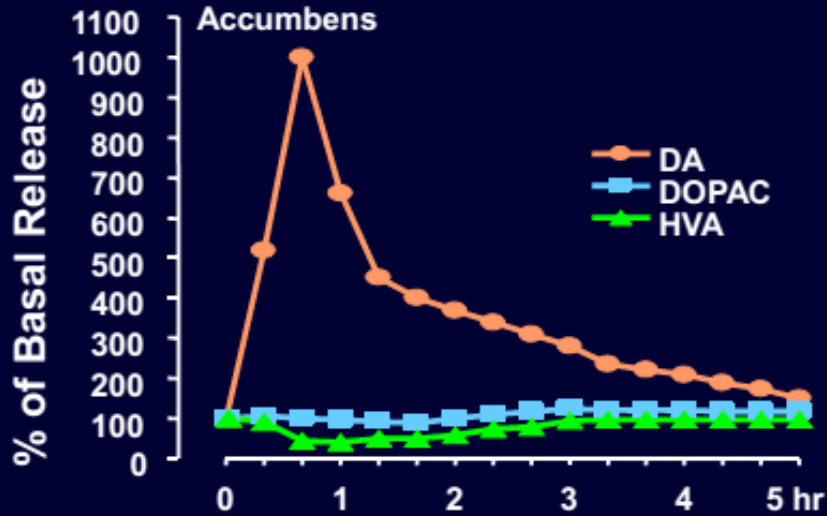
iStock
by Getty Images™

Dopamine và khoái cảm tự nhiên

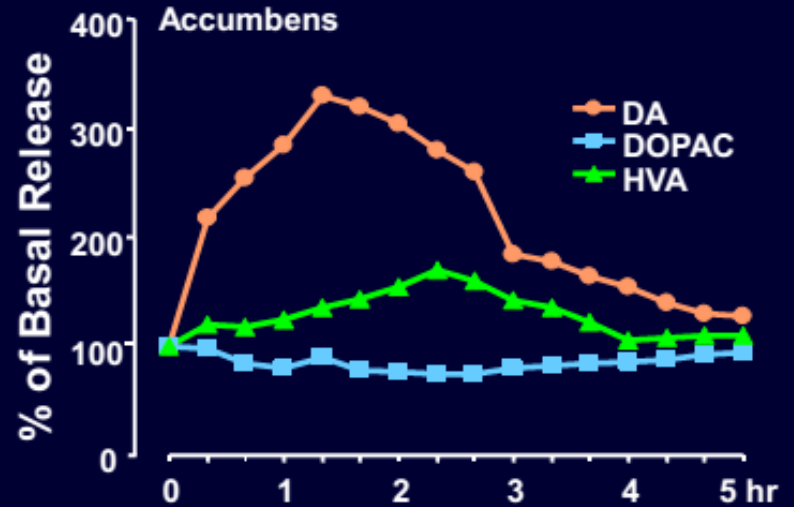

Dopamine và ma túy

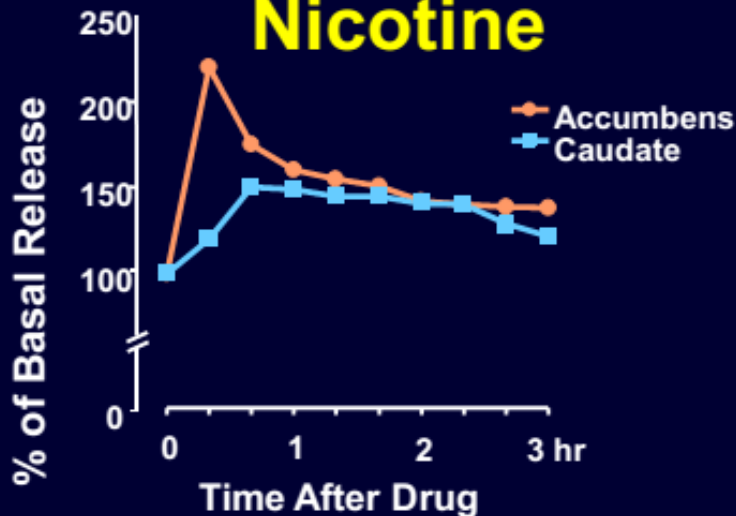
Amphetamine

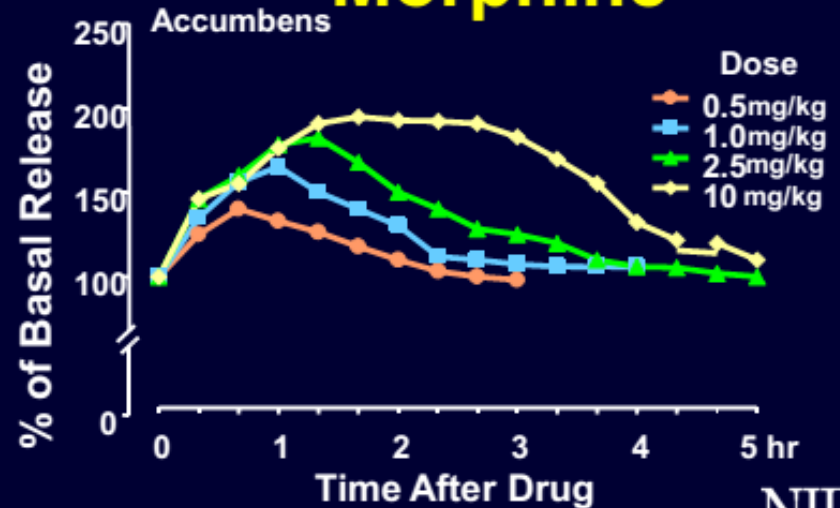
Cocaine

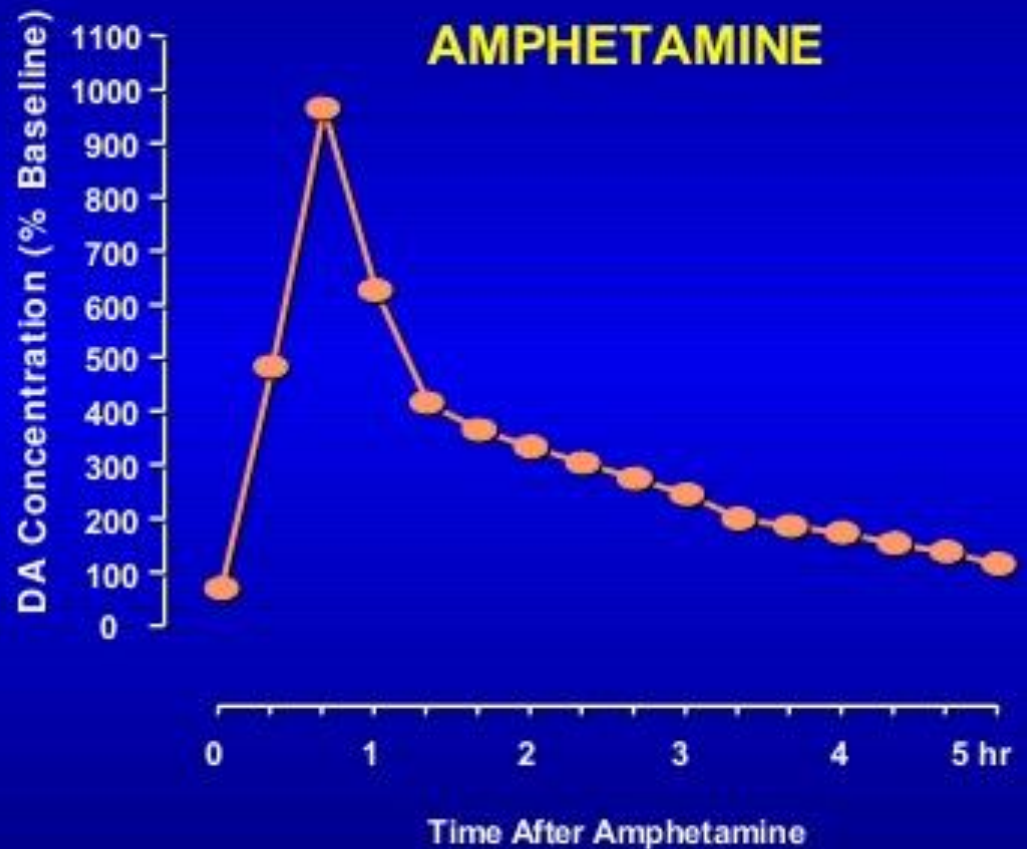
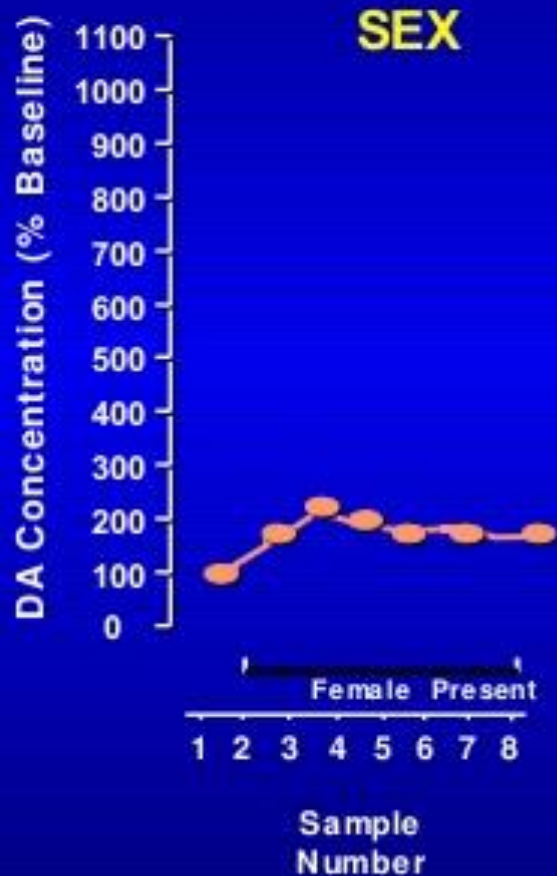
Nicotine

Morphine

Dopamine, Tình dục vs Ma túy

*Fiorino and Phillips,
J. Neuroscience, 1997.*

I Suppress, Therefore I Smoke: Effects of Thought Suppression on Smoking Behavior

James A.K. Erskine¹, George J. Georgiou², and Lia Kvavilashvili²

¹Division of Mental Health at St George's, University of London, and ²School of Psychology, University of Hertfordshire

